

Magyar világ

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXI. évfolyam, 50. szám, 2017. december 15.

Spiró György: Kőbéka. Mesély. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2017, 248 oldal, 3499 Ft

Ez a „mesély” szerencsésen ötvözi a disztópia és a történelmi regény, a szürreális satíra és a fantasztikumra épülő pamflet elemeit. Hasonlít a *Feleségverseny*hez, de sokkal jobb. Illeszkedik több mostanában megjelent disztópikus mű közé (Margaret Atwood, Kemény Zsófi, Potozky László, Totth Benedek). Ugyanakkor máris a jelenlegi rendszer bírálatát látják benne olvasói, ez sem volna kevés, de ennél többről szól: a történelmi „fejlődés” reménytelenségéről.

A szerző, aki Spira nevű őset és saját magát is beleírta a szövegbe a 127. oldalon, nem tagadja meg habitusát. Negatív antropológiája fölülmúlhatatlan. Az emberi butaság, sötétség, sodródás, primitívség nem ismer nála határokat. Stílusa pedig magával ragadó, pergő a történet, sziporkázó a humor. Bár sokszor túlzásúfolt az elbeszélés, egy oldalon tucatszámú poén, elképesztően sok erős ötlet torlódik össze, alig lehet követni, néha már kioltják egymást.

A *Kőbéka* sok mindenben rájátszik Voltaire *Candide*-jára az egyházellenességtől az egzotikumokig, még a jezsuiták és a majmok is emlegetve vannak mindkettőben. Mindkét mű rövid, könnyű, gyors és szellemes. A satirikus kalandok mindkét esetben történetfilozófiai gúnyiratként is olvashatók.